Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда

И сила и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 14. ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 8-го Мая 1895. ГОДЪ III.

ОДОЗВА.

Дорогій Братя!

Зближае ся важна хвиля надходить часъ важный въ житю нашôмъ, яко Русинôвъ, въ житю членôвъ одинокого руско-народного товариства „Союза“. Не давный то часъ, бо лишь зверхъ року, якъ мы, пôзнавши нашй потребы духовнй, народнй и економичнй, зôбрали ся пôдъ одинъ прапоръ — звязали ся въ „Союзъ“ — въ одну велику народну руску родину, щобъ стати всѣ якъ одинъ мужъ за наши рускй народнй права, щобъ свѣтло правды и науки понести помѣжъ рôдныхъ братôвъ, котрыхъ судба розкинула колонѣями по цѣлой Америцѣ. Треба намъ образоватись якъ далеко мы зайшли, треба намъ прозадуматись надъ нашою культурною ролею въ Америцѣ — треба намъ застановитись надъ економичнымъ положенѣемъ.

Въ той то цѣли просимо Васъ Братя на зборы нашого товариства „Союза“, котрй вôдбудуть ся 30-го Мая с. р. въ Олифантѣ, Па.

Прибувайте братя, спѣшѣть на раду, на вѣче народне; заохочуйте другихъ — старайте ся щобъ якъ найбôльше членôвъ приступало до нашого Товариства. Насъ сила народу въ Америцѣ — дѣти одной матери Руси — будьможь и мы вѣрными ей сынами — неблукаймо ся, мовь тй незрячй рабы, отворѣмъ очи а побачимо свѣтло. Програма загальныхъ зборôвъ руско-народного Товариства „Союза“, котрй вôдбудуть ся 30-го мая с. р. въ Олифантѣ есть слѣдуюча:

1.) О год. 10ой ôдслужить ся Соборне Богослуженѣе о призване помощи святаго Духа въ парохіяльной церквѣ въ Олифантѣ.

2. О годинѣ 2½ въ рускôй гали розпочнуть ся нарады Народно-руского „Союза.“

а) Вступне слово б) Справоздане секретара и касіера, в) Справоздане контральной комісіи.

2.) выбôръ нового Выдѣлу
3.) Внесене членôвъ. —

Програма

Музыкально-декляматорского вечерка и аматорского представленя, котре вôдбуде ся въ день Загальныхъ Зборôвъ „Руско-народного „Союза“ дня 30-го Мая 1895.

ВЪ ОЛИФАНТЪ, ПА.
—въ—
руской галѣ

1. Вступне слово.
2. „Щасть намъ Боже“ хоръ мѣшаный. (изъ Олифантъ и Майфільдъ 70 спѣвакôвъ.)
3. Отчитъ. { Культурна роля Америк. Русиновъ } о. Нестора Дмитровъ.
4. Пѣснь соловея Solo жоньскій duet.
5. „За вѣру“ деклямація (дѣв: М. Н.)
6. „Гуляли“ хоръ
7. „Теорія и практика“ оповѣдане.
9. „Дурень кто проживае“ хоръ
8. Банда изъ Майфільдъ Рускій маршъ.

По концертѣ слѣдуе театральне представлене:

„ЗНѢМЧЕНЫЙ ЮРКО“
Комедія въ двохъ дѣйствіяхъ.

Особы.

1. Стефанъ господаръ — Георгій Хилякъ
2. Доця его жѣнка — Текля Хованьска
3. Юрко ихъ сынъ — Михаилъ Фекула
4, Гелега ихъ донка — Н Н.
5. Прокôпъ Николинъ старій боякъ, М. Вислоцкій.
6. Гласовичь реентый (дякъ) — Д. Пырчь.
7. Николай вôйтъ — Ал. Шлянта.
8. Василь присяжн: гром: — К. Кобанъ.
9. Семанъ, радный: гром: — А. Ковальчикъ.
10. Миронъ радн. громацкій — Иванъ Гузей.
11. Циганъ — Василь Тылявскій.

Молодежь сельска, хлопцѣ и дѣвчата. По укончено театра одбудесь въ той самой галѣ — БАЛЬ. —

ТѢКЕТЫ.

На перший рядъ	. . . 35	ц.
„ другій	„ 25	„
Галерія	 15	„

— Початокъ о 7 годинѣ вечеромъ. —

МЫ ПОБѢДИЛИ.

Сли первоярднй твердынѣ въ розвалинахъ, то на меньшй уже и не зважаєть ся.

Наколи нашъ „Союзъ“ устоявъ ся по мимо сильныхъ и добре обдуманныхъ нападôвъ до нынѣ и не розпавъ ся, то вже не кладемо найменьшой ваги на де якй брехнѣ поодинокихъ ворогôвъ. Но якъ той старый воякъ ветеранъ усе любить говорити о той вôйнѣ, въ котрой бравъ участь и радо описуе всѣ пережитй пригоды, такъ и насъ кортить освѣжити въ памяти послтать найзавзятійшихъ ворогôвъ „Союза“; щобъ тымъ смѣлѣйши и голоснѣйши могли гукнути: **мы побѣдили!**

Першй, котрй одушививши ся духомъ мужества и хоробрости незабутого Донъ Кишота, пôйшли до атаку на нашъ „Народный Рускій Союзъ“, були оо. и проводарѣ „Соединенія“: Они то не тôлько голосили по своихъ церквахъ розмаитіи выдуманнй и безпôставнй ложнй очерненя проти „Союза“, але ще постарались написать свое фарисейско-халдейске послане до рускихъ владыкъ такъ на Угорщинѣ, якъ и въ Галичинѣ, начебъ то „Союзъ“ заложеный російскимъ Синодомъ для скоршого и успѣшнѣйшого наверненя тутейшихъ Русинôвъ гр. кат. на царске православіе. Подавши таку колосальну брехню и пôдписавши ся всѣ mam propria на тую скомпоновану ложь — думали що рускй гр. кат. священники зъ Галичины и богочестивй зъ пряшовской епархіи що суть въ „Союзѣ“, сей часъ дôстануть наказъ и страха ради вôдступлять а вôдтакъ по „Союзѣ“.

Но ихъ злобнй и пôдлй мысли та думки вѣтромъ розвѣялись, а въ ихъ серцю осталось дике та гôрке розчароване наколи видѣли що ихъ гидка цѣль, до котрой уживали средствъ злодѣйскихъ, не зôстала допятою и що они самй здемаскували ся и свѣтъ увидѣвъ ихъ честное лице и мѣдяне чоло пôдлостію окрыте и соромомъ осѣнене!...

И справдѣ. Тіи самй, що пôдписали письмо до владыки начебъ „Союзъ“ бувъ розсадникомъ православія, не одовга перекинулись зъ загорѣлыхъ католикôвъ на встеклихъ москалѣвъ такъ, що бороду клѣщами натягали же не хотѣла имъ рости. Тогдѣ то владыки переконались о правдѣ, а ще бôлше зъ послѣдныхъ чиселъ „Свободы“ и похвалили труды тутейшихъ галицкихъ и тыхъ що зъ ними тримають священникôвъ. Крôмъ того пôслали похвальнй грамоты, котрй при страшной морскôй катастрофѣ корабля „Elbe“ на нещасте затопились.

Народна руска пословиця каже: „нѣчія собака такъ мôцно не кусае якъ своя“. Немавъ „Союзъ“ другого гôршого свого ворога, якъ въ особѣ о. протоерея Товта власного члена. Сей тлустый духовный гравъ ролю дволичника. Наколи бувъ на зборахъ „Союза“ обѣцявъ ся постарати о книжочки для членовъ и о золотй горы, а рôвно часно по указу свого епископа розôславъ по всѣхъ усюдахъ письма, щобъ люде не приставали до „Союза“ и зъ калакутами не тримали, бо се противить ся православной московской вѣрѣ. На се маємо доказъ. Але про що гравъ ролю о. протоерей дволичника и двоязычника — легко вôдгадати. Онъ сарака думавъ що будучи членомъ „Союза“ буде мôгъ скорше баламутити нашъ добродушный нарôдъ на свою сторону. Але се ему невдало ся и нарôдъ уже днесь приходить до розпôзнаня голосôвъ правдивого душпастыря а хищного вовка въ овчôй шкурѣ и самъ о. протоерей видить що его царославіе стоить на пѣску а що все тое есть „humbug“ и що ôнъ такъ вѣрить въ тое православіе якъ я въ бороду Магомета. А „Союзъ“?. — „Союзъ“ стоить твердо, непохитно на здоровыхъ пôдвалинахъ самопочутя потребъ рускихъ робôтникôвъ и самопôзнаня народной чести Русинôвъ. — **Мы побѣдили!**.

Нарôдъ нашъ въ Америцѣ переконавъ ся: що не все золото що свѣтить ся и що всякому духу вѣрити не треба. Прійшовъ до самопôзнаня и увидѣвъ, що Русины не суть анѣ поляками, анѣ мадярами, анѣ москалями и що Русины мають свою рôдну мову, котра есть одною зъ найкрасшихъ мѣжь всѣма славяньскими мовами и що руской пѣсни нѣякой другой не рôвнати ся.

Дальше, нашъ нарôдъ ту прійшовъ до переконаня лучити ся, братати ся въ народнôмъ своимъ Рускôмъ „Союзѣ“ и поступати за прикладомъ нѣмцѣвъ словакôвъ, чехôвъ въ злученю своихъ силъ до працѣ для свого добра и для грядущого поколѣня. Рускій робôтникъ дôзнавъ ся що религійнй споры до него не належать и на смѣхъ та ганьбу не годить ся дертись о кадильницю и по судахъ волочитись, але ôнъ мае слухати своихъ священникôвъ, котрй такъ ту, якъ и въ старôмъ краю вчать закону божому и що они вôдповѣдати будуть за его душу передъ Богомъ.

Въ кôнци нашй рускй робôтники пересвѣдчили ся, що о ихъ матеріяльне добро мусять сами вспôльно дбати и що конечна потреба вымагае вступити до „Союза“, бо царославіе ему запомоги жадной не дасть въ лихой годинѣ, анѣ блескъ протеіерейского золотого креста не усушить гôркихъ слезъ пѣчальной вдовы и бѣдныхъ сиротъ. Съ того всего легко буде вôдповѣсти на листъ писаный до мене о. протоереемъ, де пытаеть ся що станесь зъ перекôнчикомъ и его братствомъ зъ 75ма членами?

На се вôдповѣдаю такъ Той кто дѣлае въ некористь „Союза“ котрого есть членомъ, тымъ самымъ пазôстае выкиненый пôсля статутôвъ съ „Союза“ — а братство, котре бôльше мае въ головѣ хлопского простого розуму якъ о. протоіерей, не дасть собѣ зъ рота вырвати кусокъ певного хоть вôвсяного хлѣба за малювану кобасу. То значить: що ро-

SVOBODA

(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю.......... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To "Svoboda" Printing Office
48 William Str.
Jersey City Hights, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...$ 10.00
,,Six months. ,, 6.00

All money or money orders should be addressed to:
,,Svoboda" Printing Office
48 William Str.
Jersey City, Hights N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

бôтникъ є переконаный же въ лихой годинѣ царь му не споможе и о. протоіерей зъ своими рублями зъ нымъ не подѣлить ся, але ,,Союзъ" яко свому членови усе выплатить для позôсталой родины 400 доляровъ. А то по спасеню души, єдино есть бѣднымъ сиротамъ на потребу, котрой хитрѝ и медоточивѝ слова московского поліційского краснорѣчія не заступлять — тутъ треба чогось реально, позитивного. Отже братство у ,,Союзѣ" позôстане, хотяй зъ нымъ зроблено православну комедію якъ циганъ зъ медведемъ. Православіе нашихъ людей якъ вертають до старого краю, лишаєсь въ Бремѣ, або въ Гамбургу.

Якъ тоє православіе запустило своє корѣне въ серце и душу нашихъ простодушныхъ людей, най послужить отъ сей слѣдуючій прикладъ:

Въ Чікаго зробивъ тамошный батюшка одного угро-Русина псаломщикомъ и обѣцявъ велику платню.

Наколи сей сарака деръ горло черезъ довгій часъ и за сю собачу службу получивъ лише кôлька доляровъ, приходить до батюшки и каже: pane prevelebny! сли менѣ не пôдвысите платню, to budzem prawoslawnym tilko do pirszeho а потôмъ буду такимъ Русиномъ якъ и перше."

Що за глубоке корѣне запустило царославіе въ душу нашихъ Русиновъ! чи се не humbug, чи не правду мы писали, **чи мы не побѣдили?**

Ще одно словце най нашѝ рускѝ робôтники подумають надъ тымъ: якимъ правомъ московскій епископъ має заказувати рускимъ робôтникамъ зъ Галичины и зъ угорской Руси вступати до ,,Союза", де має ся помôчь въ лихôй годинѣ? Чи черезъ тоє царославіє **не наложили на свôй каркъ рускѝ робôтники тяжкого ярма на вôльной американьскій земли безъ потребы?. Подумайте!**

ВѢСТИ ЗЪ НАШОЙ ОТЧИНЫ.

Великѝ повени.

Навѣстили въ остатныхъ дняхъ мѣсяця марта и першихъ дняхъ цвѣтня галицкіи околицѣ надъ рѣками: Днѣстеръ, Стрвяжь, Болозивка, Быстриця, Стрый, Сянъ, Бугъ и иншѝ. Величезна повѣнь навѣстила именно Сокальщину. Спокôйный звычайно Бугъ почавъ нагле прибувати. Надôйшла вѣсть, що вода заливає велике село Силець и що небезпечнôсть грôзня. Заразъ выслано зъ Сокаля ратунковѝ човна. На другій день вода затопила въ Сільци до 200 будинковъ и люде мусѣли выступити зъ домôвъ. Рѣка розлила ся на 10 кільометрôвъ въ ширину.

Вода прибувала що разъ то больше, загрозила мѣстъ въ Сокали. Найвызшій станъ воды не виданый вôдъ 40 лѣтъ, выносивъ высше 7 метрôвъ понадъ зеро. Якъ далеко засягнути окомъ, все було пôдъ водою. Въ надрѣчныхъ селахъ множество омôвъ у водѣ. Въ Сокали задержано комунікацію возову черезъ мôстъ на Бузѣ и лише пѣшихъ перепускали. Залитѝ були доохрестнѝ дороги, а мѣжь иншими доѣздова дорога вôдъ двôрця до Сокаля, на котрой вôдбувала ся комунікація човномъ на просторѣ около 100 метрôвъ. Такожъ залитѝ були дороги, що ведуть по лѣвôмъ березѣ Буга вôдъ зелѣзничого двôрця до Угринова и до инших мѣсцевостій. Передмісте Сокаля, Забуже, навѣстила повѣнь и около 50 домôвъ пôдъ водою а мѣжь ними такожь нова школа. Про сю повѣнь писали зъ Кристинополя пôдъ днемъ 31 марта: Рѣка Бугъ выступила сими днями зъ берегôвъ въ такихъ розмѣрахъ, якъ того й найстаршѝ люде не памятають. Въ ночи зъ 29 на 30 марта вода пôднесла ся нагле до такой высоты, що передмѣстя положенѝ въ полудневой и всходной сторонѣ мѣсточка, найшли ся пôдъ водою.

Больше якъ 60 домôвъ, переважно христіяньскихъ, забрала вода и наробила величезного спустошиня. Краєва дорога до Львова и доѣздъ до желѣзничого двôрця, стоить такожь пôдъ водою. Ратункова акція зъ причины недостачи потрѣбной скôлькости човенъ, була дуже утруднена. Сусѣднѝ села Добрачинъ, Перхачь и Силець потерпѣли такожь дуже богато, особливо послѣдня громада, положена надъ рѣкою Ратою. Въ селѣ нема хаты, въ котрôй не було-бъ воды. Тамъ ратували люде своє жите, глядаючи пристановища на дахахъ.

На вѣсть про велику повѣнь, що 29 марця и въ слѣдуючихъ дняхъ навѣстила надбужаньскѝ стороны, именно повѣту сокальского удали ся послы Вахнянинъ и Мілевскій до міністра внутрѣшныхъ справъ Бакегема, зъ представленемъ потребы, щобъ держава прійшла въ помôчь тамошнымъ потерпѣвшимъ жителямъ. П. Міністеръ прирѣкъ удѣлити вôдповѣдну помôчь по выслуханю справозданя галицкого намѣстника и сокальского старосты. Акція та выдалась обомъ посламъ Сокальщины черезъ то конечною, позаякъ зъ сумы 160.000 зр. призначеной на запомоги бѣдныхъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ, на Галичину припаде лишь не значна квота.

Такожь иншѝ стороны по надъ рѣками потребують помочи, бо воды наробили скрѣзъ богато шкоды. Снѣги були великѝ, ату наразъ розтаяло и дощь знову, черезъ що всѣ воды незвычайно прибули Н. пр. въ Сокали, на Забужу сягала вода по надъ вôкна, а човномъ можна було ѣхати по надъ плоты и парканы. Теперь уже всюды въ Галичинѣ воды опали, а люди рахують свою шкоду, котрой имъ нѣхто не верне..

Стяганє одногульденовыхъ банкнотôвъ.

До кôнця марта с. р. стягнено 52562 зр. одногульденѣвокъ, и знищено ихъ такъ що осталось въ обѣгу еще 5.321.159 зр, по 1. зр.

Електрика въ Коломыи.

Магістратъ мѣста Коломыи займає ся теперь справою електричного освѣтленя улиць. Кошти устроеня електричного заведеня обчислено на 80.000 зр. Теперь має рѣшити ся пытане, чи вôддати устроене чужому пôдприємству, чи затягнути позичку и завести електричне освѣтлене у власнôмъ зарядѣ.

Засудъ смерти на Ісуса Христа.

Въ каплици въ мѣстѣ Казерта находить ся таблиця зъ спѣжу, на котрой въ еврейской мовѣ вырытій є засудъ на Ісуса Христа. Сю таблицю найшли въ мѣстѣ Азуіля въ бувшôмъ королевствѣ неаполитаньскôмъ коло року 1200 при нагодѣ розслѣдивъ старинностей. Переховували ей довшій часъ въ захристіи въ монастырѣ Картузôвъ недалеко Неаполя, ажь въ конци замкнену въ гебановôй скринѣ, помѣстили ей въ каплици въ Казерта. За часôвъ Наполеона I. мали ей вывести до Франціи и лише задля того, що Картузи богато прислужились вôйску французскому, полишено имъ таблицю на ихъ власнôсть.

Французска кимісія артистична розслѣджувала сю таблицю докладно, перетолковала дословно еврейскій написъ и згодила ся на се, що ся таблиця зъ засудомъ на Сына Божого, походить справдѣ зъ часôвъ Христа. Послѣ французского толкованя засудъ сей такій:

,,Рѣшене выдане Понтійскимъ Пилатомъ, намѣсникомъ Низшой Галилеи, котрымъ засуджує ся Ісуса зъ Назарету на смерть на крестѣ. Въ сѣмнайцятôмъ роцѣ панованя цѣсаря Тіверія и двайцять пятого дня мѣсяця марта въ святôмъ мѣстѣ Ерусалимѣ, коли Анна и Каяфа були ереемъ и архіереемъ Бога, Понтійскій Пилатъ, намѣсникъ Галилеи займаючій президіяльне крѣсло претора, засуджує Ісуса зъ Назарету на смерть на крестѣ помѣжь двома розбôйниками, бо великѝ и знанѝ свѣдоцтва народу кажуть: 1. Ісусъ зводивъ, 2. Ісусъ бунтує, 3. Ісусъ є ворогомъ права, 4 називає ся фальшиво сыномъ Бога, 5. називає себе фальшиво царемъ Ізраеля, 6. зайшовъ у святыню, а за нымъ йшла товпа зъ пальмами въ рукахъ. Приказує первому центуріонови Квирильови Корнелиеви завести его на мѣсце смерти, забороняє всѣмъ богатымъ особамъ перешкаджати у выконаню засуду смерти на Ісусѣ. Свѣдки, котрѝ пôдписали засудъ смерти на Ісуса, называють ся: Данило Робані, фарисей. Іванъ Зербатель. Рафаилъ Робані, Капетъ, ученый въ письмѣ." — Читаючи сей засудъ, чоловѣкъ мимоволѣ переносить ся въ часы Ісуса Христа на земли и не мовъ бачить тихъ судѣивъ, що такъ несправедливо засудили Сына Божого. Они и не здогадовали ся кого засудили..

Адвокатамъ.

Жаденъ зъ адвокатôвъ
Непôйде до неба,
Бо процесôвъ тамъ не буде
Отже ихъ не треба.

* * *

Моимъ знакомымъ.

Колись злодѣивъ вѣшали на
А у нашихъ часахъ [крестъ
Вѣситъ крестъ святый
На злодѣйскихъ грудяхъ!

НЕ ЗАБУВАЙТЕ
— за —
,,НАРОДНЫЙ ДОМЪ."

ЧОМУ РУСИНЪ ВСЕГДА ПОЗАДУ?

Русинъ всегда, — чи то въ своимъ краю, чи то въ свобôдной Америцѣ длятого позаду другихъ, **бо не має потрѣбной освѣты,** незнає куда му йти щобъ добро знайти, а хотяй му хочешь помочи въ его нещастю и выпровадити зъ того духового лябиринту, въ котрôмъ блукає ся, то стаєсь **не довѣрчивымъ и въ своей дикости вôдпыхаєвôдъ себе** того, котрый зъ души и серця **готовъ дати раду и пораду въ его нуждѣ и бѣдѣ.**

Якъ зъ одного боку не довѣряє тамъ, де хочить ся справдѣ для него щось доброго здѣлати, такъ зъ другого боку черезъ свою несвѣдомôтсь свѣта и людей, кождому шарлататови, пройдисвѣту, обменьчикови сей часъ дає за вѣру на все що той лишень збреше. Черезъ тоє такій нарôдъ, корій есть темный, непросвищеный, не грамотный, несвѣдомый того якій днесь свѣтъ и люде въ якôмъ часѣ жиє и якій духъ часу и не знає здати собѣ справы: чому се такъ а се инакше, — такій нарôдъ мусить пôдпадати незмѣнному закону судьбы: що **непросвѣщеный и невѣжа мусить пôддати ся мудрѣйшому, слабшій сильнѣйшому и бути не попереду але всегда позаду.**

Мы по дворôчной нашой мозольнои працѣ прійшли до того переканаея, же нашому робôтникови тутъ въ **Америцѣ передъ всѣмъ треба школы.** Треба го учити хоть и на старôсть — читати, писати, рахувати, дати му въ короткости початки географіи, рôдной исторіи, обзнакомити го зъ напріямкомъ и бажанями нынѣшной суспôльности а имено обзнакомить нашихъ робôтниковъ съ справою робôтничою, зъ робôтничими уніями, чого робôтники домагають ся ôдъ своихъ працьодавцѣвъ и въ чôмъ властиво потягає кривда робôтниковъ и чому повстають страйки?

Сли такѝ будемъ мати школы и въ нихъ освѣтимо упершь нарôдъ, тодѣ пôзнає онъ вартôсть газеты и буде ю радо читать. Тодѣ свѣдомый своей исторіи и теперишного бѣдолашного положеня Руси-Украины, рускій робôтникъ спôзнасть правду що въ ,,Союзѣ" спла. Тодѣ вôддасть честь кому честь, а фальшивыхъ пророкôвъ, наймитôвъ заушниковъ царослгвія, тьмы, неволѣ и баламученя проженеть вôдъ себе. Отже **закладаймо недѣльнѝ школы**

Мы знаємо що по бôльшой части нашъ робôтникъ має лишень въ недѣлю трохи вôльного часу и вмѣсто зъ

суботы замовляти собѣ кеки пива и цѣлу недѣлю пити а опôсля бити ся и цѣлый тыждень по правахъ водити ся и десятками платити, лучше и красше буде зôйти ся до одного дому, попросити такого що зне читати и писати, щобъ учивъ тыхъ першихъ початкôвъ читаня и писаня та нумеръ поставити, хотяй бы прійшлось и по кôлька кводрôвъ зложити ся и за его працю заплатити.

Тамъ де е священникъ и церковь, тамъ сей обовязокъ вчити неукôвъ мае взяти на себе самъ священникъ.

Сли такъ не зробимо, то вѣчно Русинъ буде по заду другихъ и вѣчно буде убогій такъ духово, якъ и матеріяльно — бо жиды, нѣмцѣ, ляхи, московскі найметы усе будуть користати зъ глупоты и несвѣдомости Русина на свою користь, а за все тое опôсля его обсмѣють.

Гр. Гр.

АМЕРИКАНЬСКІИ НОВОСТИ.

ЩАСЛИВЫЙ ВЯЗЕНЬ.

Boston Mass.

Нѣкій Франкъ Пуль, котрый теперь пересиджуе въ тамошной вязницѣ однорôчну кару за фальшоване грошей, дôставъ на дняхъ въ спадщинѣ 16 мільоновъ долярôвъ по умершôмъ своимъ кревнôмъ зъ Невады, котрый бувъ властителемъ копальнь. Може теперь выпустять щасливця на волю, бо адвокаты занюхавши мільоны, постараються ся доказати его невинность.

ЗЛОДѢЙСКА СМѢЛОСТЬ

Plainfield N. J.

Тутейшій першій національный банкъ обрабовали доси не знані злодѣи на суму 22 тысячь 765 дол.

Се сталось въ саме полудне, коли касієръ и другі урядники були заняті своєю роботою. Справдѣ свѣтъ поступае въ науцѣ и въ новыхъ вынайденяхъ на полю електрики, але и злодѣйска штука чимъ разъ то больше розвивае ся.

WILKES BARRE PA.

Въ тôмъ мѣстѣ на горѣ що звесь „гора соблазны", заложено семинарію царославія. о. протоіерей вôдступили на сю цѣль свою власну кухню, въ котрôй воспытають ся уже двохъ нашихъ молодцѣвъ. Зъ весною позапускали уже бороду, котру поливають неустанно — розумѣеть ся не водою – щобъ скоро росла. Одинъ зъ нихъ мае зôстати посвященный на церковного „лямполыза", а другій буде драпати ся ажъ на „діякôна", бо здавъ еґзамінъ же умѣе читати „апостола" але не ститлами бо его мудрôсть такъ далеко ще не сягне. Щобъ не образити ихъ скромности не подаемо ихъ именъ пôдъ якими ихъ знае свѣтъ и поліція, але коли вступлять въ свôй чинъ, то одинъ буде зватись: атэцъ Акакій Костиґризовъ, а другій „атецъ Харлампій Мочимордовъ.

Ъ.

ТРЕТЫЙ МАЙ.

Якъ що року, такъ и того американьскі поляки святковали торжественно день 3 мая яко день наданя конституціи Польщѣ, коли та уже була близка своей кончины. Въ той день найбôльше мають хôсна сальоністы, а найбôльше клопоту шпитальна служба, бо мусить зберати по улицяхъ на вôзъ: офіцерôвъ капитанôвъ и генералôвъ, котрі поспадавши зъ старыхъ шкапъ покалѣчили ся.

Тутъ въ польскихъ войсковыхъ товариствахъ суть по бôльшой части капитанами або маршалками шевцѣ, кравцѣ, котрі въ старôмъ краю николи на кони не сидѣли и протое тутъ такъ зручно падають зъ коней и калѣчать ся.

NICARAGUA.

Ся маленька република полудневой Америки прогрѣшила ся проти Англіи тымъ, що адміністративнымъ путемъ, якъ се говорять въ Росіи, то есть безъ всякой судовой формальности, прогнала вôдъ себе англійского генеральнего консуля. За той грѣхъ наложила Англія покуту малой републицѣ. де мае заплатити за сю зневагу 75 тысячь дол. Nicaragua справдѣ обявила свôй сердечный жаль за сю провину, але що до плаченя грошей — рѣшучо сказала Англіи: душу бери а грошей не дамъ бо и не маю. Тогдѣ Англія пôслала свои военні кораблѣ и заняла портове мѣсто Corinto. Що дальше буде съ того, увидимо завтра.

ПОЛІТИКА.

ХИНЫ и ЯПОНІЯ.

Мѣжъ тыми двома косоносными державами уже прійшло до полагоды и угода мира зôстала пôдписана такъ зъ одной якъ и зъ другой стороны дипломатичнымъ перомъ и потверджена державною печаткою.

Але нова бѣда въ тôмъ, що въ Японіи войскова партія хоче вести дальше войну и черезъ тое не дае спати цѣсарю Micado, а въ Хинахъ народный голосъ протестуе и не хоче щобъ полуднева часть державы Манджуріи припала на долю японьчикамъ и грозить домашною вôйною а черезъ тое хиньскій цѣсарь, сынъ неба рве немилосердно зъ пекельнымъ гнѣвомъ свою всесвѣтлѣйшую и святѣйшую косу по кавалку.

РОСІЯ.

Царь повелѣвъ всенаймилостивѣйши выслати бумагу до японьского цѣсаря, щобъ той не остривъ зубôвъ на ласый кусокъ краю Манджуріи бо въ противнôмъ разѣ — наколи не повгамуе своего апетиту прійде до войны. Але Японія мае за собою Англію и Италію а уповаючи на свого бога войны, котрій допомôгъ побѣдити Хины, не дуже махае своею косою зъ страху.

Цариця вдова есть вельми хора. Царь вôдложивъ свою коронацію на мѣсяць Августъ, щобъ нигілисты не знали коли она на правду ôдбудеть ся. Въ святôмъ нашôмъ мѣстѣ Кіевѣ арештовано офіцера Гусева, въ Городнѣ гарештовано высокого начальника Демяновича, доктора Галуна, студента Баре, техника Шумова и двохъ офіцерôвъ вôдъ пѣхоты. Въ Бѣлозерску засуджено капитана Зайцева на 15 лѣтъ тяжкой роботы на Сибірѣи за те, що належали до тайного товариства, котре бажае волѣ и свободы народу.

СТРАХЪ И ТРЕПЕТЪ.

Тôлько одна маленька книжочка появила ся на свѣтъ божій въ російской мовѣ, „порабощенный народъ" де описано всѣ кривды, надужитя, варварство, гнетъ и чорна неволя російского правительства проти Руси-Украины — наробила тôлько страху и трепету, що редакторъ порноґрафічно-політичной газеты „Parlamentar" zatracony kluk чехъ и російскій наймитъ, разомъ съ своимъ псубратомъ, хруномъ російскимъ жопулизомъ Галичаниномъ зробити жидôвскій алярмъ щобъ московске правитрльство чувало, бо грозить му велике нещасте и радять поставити московскую псячоносовату стражу коло могилъ, щобъ мертві козаки не встали, бо чули: ще не вмерла Украина.

ФРАНЦІЯ.

Посварила ся знову зъ Англию за выжню часть рѣки Ниль, въ котрôмъ жие множество крокодилѣвъ ще фараоньской добы. Спôръ въ тôмъ, кому записали фараоны въ своимъ тистаментѣ право лапати крокодилѣвъ. Справа ведесь передъ сенатомъ.

ROSET PIAWKES.

И справдѣ нюйюрскій жидокъ продавачь шифкартъ, есть дѣйсно піявкою нашого люду, що зъ него ссе при кождой нагодѣ послѣдну каплю крови. Помимо того, наші не досвѣдчені люде, такъ Русины зъ Jersey City и околицѣ, якъ такожь Русины зъ Пензильвеніи и словаки йдуть до Росета якъ по свячену воду посылати гроши и куповати шифкарты. Послухайте добріи люде якъ той паршивый жидъ ссе нашу славяньску кровь и черезъ тое збогатѣвъ ся до мільоновъ — отъ прикладъ:

Рускій молодець Василь Наковскій приѣхавъ бувъ зъ Мейфільдъ до Jersey City за роботою и пытавъ ся на діпѣ: де го нашй люде живуть? Платный аґентъ вôдъ жида Росета каже до него: сѣдай на вôзъ и я тебе заведу до твоихъ людей въ Jersey City.

Хитрый аґентъ взявъ за перевôзъ, не до Джерсі, але до Невьорку одного доляра, де платить ся зъ Джерсі до Невьорку лишень 3 центы.

Коли нашъ Василь опинивъ ся у Росета, сей часъ обѣцяно му роботу на завтрѣшный день, тôлько щобъ ту переспавъ нôчь. Дали му тамъ кавалокъ хлѣба и якогось мяса и за се мусѣвъ заплатити 5 долярôвъ и казали му сей часъ забирати ся бо роботы для него нема.

И такъ бѣдный хлопець, ошуканый на 6 долярôвъ, блукавъ ся за три днѣ въ голодѣ доки не знайшовъ де я буваю. Покрѣпивши ся теплою стравою и взявши вôдъ мене доляра, поѣхавъ до Yonkers до сестры.

Такъ то Росетъ пявка дре немилосердно всѣхъ людей.

Прошу всѣхъ славянскихъ газетъ о помѣщене сего факту. А до васъ братя Русины вôдзывок ся: чи не часъ постарати ся о Народный еміграційный Дôмъ?

Ганьба и встыдъ дати живцемъ ссати кровь зъ нашихъ землякôвъ паршивымъ жидамъ!

Гр. Гр.

Рухъ робôтничій.

День першого мая бувъ робôтничимъ святомъ, въ котрôмъ кождый мученикъ працѣ, забувши о своихъ цѣлорочныхъ злидняхъ и нуждѣ, въ тôй день давъ спочнути спрацюванымъ рукамъ и робôтникъ вôдыхнувши свѣжымъ воздухомъ божой весны подумавъ собѣ: що Богъ хоче щобъ всѣ люде на его свѣтѣ якось жили а що одинъ другого немае права запрягати до воловой працѣ за малу цѣну зъ ущербкомъ его здоровля, котре е кождому миле и котрого навѣть самъ гнобитель капіталистъ міліонеръ за свой гроши не купить.

Въ Нюйюрку 12 тысячь робôтникôвъ брали удѣлъ въ святочнôмъ походѣ и такъ всюда було по цѣлой Америцѣ.

Въ Европѣ всюда обходили робôтники сей день въ порядку и въ спокою, тôлько въ Буда-Пештѣ поляла ся невинна робôтнича кровь вôдъ багнетôвъ и шаблюкъ поліційскихъ. Тамъ жиды взявши въ свои руки кермованя угорского краиною, страхъ боять ся робôтничого руху, бо якъ звѣстно, жиды усюда суть властителями фабрикъ.

Въ одной лишень Росіи не можна сего дня святкувати.

Послѣдні вѣсти.

Рѣка Днѣстеръ выляла и наробила великой шкоды въ кіевской и черногôвской губерніи.

Майже всѣ міністры белґійскі получили ôдъ соціялистôвъ письма, въ котрыхъ грозять имъ смертію.

Торжественне вôдтворене пôвнôчного морского каналу въ Нѣмеччинѣ буде стояти одинъ мільонъ и двѣста тысячь марокъ.

Въ Вѣдню зробили великій страйкъ робôтники въ фабрикахъ выробу гузѣкôвъ. Се дуже важный страйкъ, бо якъ такъ потягне далѣ, то кождый вѣденьчикъ буде мусѣвъ носити въ рукахъ свои споднѣ и нагавицѣ черезъ улицю.

ВСЯЧИНА.

Японьске правительство вôдкинуло дипльоматичне письмо Росіи, въ котрôмъ грозить ся Японіи войною. Тымъ показала що готова на всякій случай.

Денно приходять и вôдходять 250 тренôвъ зъ Erie колейного дворця w Jersey City

Берліньска поліція арештовала одну богату женьщину, котра брала нѣбы то на выховокъ маленькихъ дѣтей а потôмъ ихъ варила въ котлахъ и дитинячимъ мясомъ а кормила своихъ псôвъ, котрыхъ любила и мала ихъ безъ числа.

Въ мѣстѣ Mantua въ Италіи, живеть одинъ листоносъ зъ жѣнкою и десятерома дѣтьми. Передъ самыми великодными святами бувъ въ великой потребѣ гроша. Ще мамъ кôлька центôвъ и тіи поставивъ на лютерію. На самый великдень дôйшла вѣсть, що ôнъ выгравъ сто тысячь франкôвъ. Веселіи се були свята!

Що року въ Соединеныхъ Штатахъ садять 44 мільоновъ бушлѣвъ бараболь (компиерôвъ.)

Славный дамскій кравець Вортъ, котрый померъ недавно въ Парижу, лишивъ по собѣ 25 міліонôвъ маетку.

На цѣлôмъ свѣтѣ употребляе ся рôчно 40 міліонôвъ тонôвъ камѣнного угля.

Въ шестьохъ мѣсяцяхъ минувшого року вывезено зъ Америки до Нѣмеччины 9 мільонôвъ, 431 тысячь и535 фунтôвъ свинячого мяса.

Въ New-York-у дня 4 мая торжоствене посвячене триумфальной брамы въ честь Вашингтона. Губернаторъ штату Стронгъ взявъ удѣлъ въ тôмъ торжествѣ при численнôмъ здвизѣ 25 тысячного народу.

Япоіня, якъ доносять послѣдні вѣсти, приготовлюесь до войны зъ Росією и надъ японьскою армією мае взяти начальство самъ цѣсарь.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковнiи а именно:

Евангелiе нового изданя въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправахъ ôтъ 55 з. р. до 225 злр. Плащаницѣ на полотнѣ ôтъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матерiи ôтъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патрицiи, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковiи, мосяжнiи, и цинковiи. Всякiи книги церковнi, а особливо поручае образи до Иконостасôвъ хорошой роботи по дуже умѣренныхъ цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фрiляндъ Па, Мiннеаполисъ Мiнн. а всѣ були совершенно задоволенi о чôмъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Америцѣ заберають ся жиды продавати церковни вещи и кажуть собѣ за лихiй товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовеньство и братства церковни, котримъ лежить на серцю украшенiе домôвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можь найтаньше и найсовѣстнѣйше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати отъ людей, котри не маютъ изображенiя о церковныхъ вещахъ. При замовленяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленiе больше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. осôбно на таксу, котру треба заплатити американьскому конзулеви въ Вѣдни за потвержденiе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати через „Свободу“ Цѣнники можно получити въ Редакцiи „Свободы“

Зôстаю съ почтенiемъ Михаилъ Дыметъ.

УВАГА.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касiера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ОДИНОКIЙ РУСКIЙ ШТОРЪ

въ ОЛИФАНТѢ ПА.

Пôдъ зарядомъ ГЕОРГIЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патрiоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потребнi товары и всякого рода по якъ найтаньшой цѣнѣ.

Каждый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патрiотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашi ґаздынѣ най йдуть громадно! Нащо Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

МИХАИЛЪ ЕВЧАКЪ

Рускiй — ЕДИНЫЙ — КОНТРАКТОРЪ и БУДОВНИЧIЙ

— въ —

Вилксбаръ и околицѣ,

Его камѣнне пôдъ будову есть найлѣпше, а робота найтрвальша.

Будуе мосты и домы, мае власнѣ конѣ до звозу матерiялу.

Дае керидже на похороны на весѣля, хрестины и т. i.

Мешкае на River Side,

Недалеко Рускои Церкви.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братямъ Русинамъ въ Юнкерсъ радимо въ разѣ слабости удавати ся до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лiгайского дiпа въ Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ краянамъ свой добре заосмотреный

ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и цигары найлучшого сорта. Таный и выгôдный нôчлегъ. Снѣдане, обѣдъ и вечера все свѣже, смачне и дешеве.

Попробуйте!

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Creek Store Company)

415 Shamokin Str,
въ ШАМОКIНѢ ПА.

Поручае мѣсецевымъ Русинамъ и на околицю свôй богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

РОДИМЦѢ!

Маю честь увѣдомляю моихъ краянôвъ що я отворивъ РУСКУ ГРОСЕРНЮ И БУЧЕРНЮ

108 Morris Street въ JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой памяти всѣхъ земляків

ЮСТИЯНЪ КРИНИЦКИЙ.

D OLDENBURG

ПРЕДПРIЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N. J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

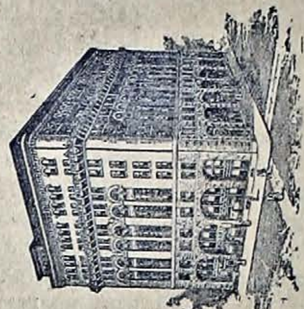
F. MISSLER & KRIMMERT,

Продаю найтуньше шифкарты до старого краю и посилаю грошѣ въ якъ найкоротшôмъ часѣ певно, беспечно безъ жадного клопоту.

Кôлько то уже людей посилало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкартъ? а еще жаденъ не скарживъ ся що му була яка хиба.

Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанемъ а не забувайте на

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET

R. H. MORGAN

9 W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапорôвъ (фанъ) Хоругвъ, Одзнакъ, Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ найлѣпшого едвабу; чотыри и пôвъ черезъ шесть и пôвъ стôпъ со всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры больши зъ найлѣпшой матерiи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, Pa.

T. TALPASZ,

ТЕОДОЗIЙ ТАЛПАШЪ

РУСКIЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧIЙ.

246 PEARL ST
SHAMOKIN, PA.

Недалеко рускои плебанiи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ краянъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляють силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краянôвъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнородни напой.

Хороша сала для забавъ и братскихъ засѣдань.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

До рускихъ промысловцѣвъ и купцѣвъ.

Кто хоче на бiзнесъ
Заробляти
Мусить въ „Свободѣ“
Свôй анонсъ дати.
Чи ты швець
Чи кравець,
Чи крамаръ
Чи шинкаръ,
Чи погребалникъ
Чи ликаръ
Чи трумнярь
Чи аптекаръ —
Дай ся оголосити,
Въ „Свободѣ“ возвеличити,
Щобъ тя люде знали
До тебе заходжали
Твôй товаръ куповали
И бѣзнесъ твôй поправляли.
Тодѣ будешь мати грошi:
Будешь патрiотъ хорошiй.
Будешь „Свободу спомагати
Руску справу пôдперати
А ну Кирило
А ну Стефане,
А ну Данило
А ну Иване:
Всѣ ся оголосѣть
Най зна о васъ свѣтъ!..

Молись, трудись, твережись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерiю не грайте, только грôшъ щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!..... Буде зъ васъ